

Portugalsko

Portugalská republika / Republica Portuguesa

1 Základní informace

1.1 Obecné informace

Rozloha	92 391 km ²		
Obyvatelstvo (mil.)	10,509		
Hlavní město	Lisboa / Lisabon		
Jazyk	portugalština		
Měna	Euro / EUR		
Výše HDP na osobu	20.838 USD (2006)	Srovnání (HDP ČR = 1)	0,95
Telefonní předvolba	+ 351		
Internetová doména	.pt		

Zdroj: OECD, CIA. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

1.2 Ekonomický vývoj

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Růst HDP (%)	0,0	-1,5	0,9	0,5	1,0	1,5	1,7
Inflace (%)	3,7	3,3	2,5	2,1	2,5	2,7	
Nezaměstnanost (%)	5	6,3	6,7	7,6	7,7	8,0	
Kurs EUR/CZK	30,25	32,45	31,83	29,33	28,24	27,73	24,80

Zdroj údajů: Eurostat, ČNB. Detailní definice ukazatelů viz příloha 1.

2 Právní formy podnikání

Přehled právních forem

Portugalský název	Nejbližší český ekvivalent	Poznámky, popis
<i>Sociedade anónima de responsabilidade limitada — S.A</i>	Akciová společnost	Základní kapitál musí dosáhnout výše min. 50.000 EUR. Všechny akcie musí být vydány ve stejné nominální hodnotě, a to min. 0,01 EUR. Min. počet zakladatelů je 5 (popř. 2, pokud je jedním z akcionářů portugalský stát). Vést společnost může buď pouze správní rada, nebo správní rada spolu s dozorčí radou (tzn., že lze zvolit buď monistický, nebo dualistický systém řízení společnosti). V prvním případě společnosti se základním kapitálem do 200.000 EUR mohou mít i jediného ředitele. Jediným dalším požadavkem je lichý počet ředitelů. V druhém případě řízení podniku může být rozděleno mezi správní radu a dozorčí radu. Počet ředitelů — členů správní rady nemůže převýšit 5, v případě dozorčí rady nemůže počet členů přesáhnout 15.
<i>Sociedade por quotas de responsabilidade limitada — Lda</i>	Společnost s ručením omezením	Základní kapitál musí dosáhnout výše min. 5.000 EUR, min. výše jednotlivého podílu je stanovena na 100 EUR. Min. počet zakladatelů je 2. Nejsou stanoveny žádné požadavky na státní příslušnost či sídlo zakladatelů. Správní rada není vyžadována, ale musí být jmenován výkonný ředitel.
<i>Sociedade em nome colectivo</i>	Veřejná obchodní společnost	Obdoba české v. o. s.
<i>Sociedade em comandita simples</i>	Komanditní společnost	Obdoba české k. s.
<i>Sucursal</i>	Pobočka zahraniční společnosti	
<i>Firma individual</i>	Podnik jednotlivce / OSVČ	

Zdroj: Deloitte, EUROPEAN COMMISSION — RESEARCH DIRECTORATE-GENERAL

2.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Délka procesu založení: 5 dní

Náklady na založení: cca 530 EUR

Krok	Činnost	Náklady	Trvání	Místo, dotčená instituce
1.	<p>Zjištění u <i>Registro Nacional de Pessoas Colectivas</i> (RNPC), zda je zvolené jméno společnosti volné (lze i přes internet). Za poplatek 31 EUR je možné rezervovat jméno společnosti na 48 hodin. Pro informace o jménech společností nebo pro notářské či registrační záležitosti navštivte: http://www.dgrn.mj.pt/impres/imprnpc.asp</p> <p>RNPC vydává certifikát o schválení jména společnosti nebo o výběru jména již předpřipraveného portugalskými úřady (jména jsou také na internetu). Certifikát má platnost 90 dní a může být obnoven pouze jednou. Poplatek za schválení jména podniku je stanoven na 70 EUR a poplatek za vydání certifikátu na 56 EUR.</p>	zahrnutý v 2. kroku	1 den	<i>Registro Nacional de Pessoas Colectivas</i> — RNPC
2.	<p>Registrace podniku u „one-stop-shop“ (<i>Centros de Formalidades das Empresas</i>) Registrace podniku je okamžitá a je k ní vydán certifikát. Zakladatelé také mohou získat ochrannou známku Je také možné kvůli odvodu daní podat prohlášení o počátku podnikatelských aktivit. Pokud není toto prohlášení předloženo ihned při registraci podniku, musí tak být učiněno do 15 dnů od zapsání společnosti. Při návštěvě one-stop-shop se předkládá: podnikové číslo daně z příjmu, podnikové číslo sociálního pojištění a prohlášení o počátku podnikatelské činnosti.</p>	300 nebo 360 EUR2 + 0,4 % ze základníh o kapitálu společnos ti	1 den	<i>Centros de Formalidades das Empresas</i> — CFE

3. ³	Registrace u místního úřadu sociálního pojištění (<i>Direcção Regional de Segurança Social</i>). Zaměstnavatel musí nahlásit své zaměstnance k sociálnímu pojištění do 10 pracovních dnů po předložení prohlášení kvůli odvodu daní (viz předchozí krok) a min. 24 hodin před začátkem pracovního poměru. Celý proces je možno provést u <i>Centros de Formalidades das Empresas</i> . Zaměstnanec je možné nahlásit online na http://www.seg-social.pt/	zdarma	1 den	<i>Centros de Formalidades das Empresas</i> – CFE
4. ³	Vložení základního kapitálu společnosti na bankovní účet.	zdarma	1 den	banka
5.	Nahlášení se na Inspektorátu práce (<i>Inspecção-Geral do Trabalho</i>). Překládá se následující: jméno podniku a jeho daňové číslo, náplň činnosti podniku, adresa sídla společnosti a ostatních provozoven a počet pracovníků.	zdarma	1 den	<i>Inspecção-Geral do Trabalho</i>
6.	Zaplacení kolkovného na daňové správě (<i>Serviço de Finanças</i>). Sazba je stanovena na 0,5 EUR za stránku, obvykle je potřeba cca. 60 stránek. O zaplacení je vydáno potvrzení (<i>nota de liquidação</i>).	0,5 EUR / stránka	1 den	<i>Serviço de Finanças</i>
7.	Registrace k povinnému úrazovému pojištění zaměstnanců u soukromého pojišťovacího ústavu. Registraci je nutné provést před počátkem podnikatelských aktivit.	zdarma	1 den	Pojišťovna

Zdroj: WB

1. One-stop-shops jsou k dispozici u CFE a to ve městech Porto, Leiria, Viseu, Loulé, Funchal, Coimbra, Braga, Aveiro, Lisbon a Setúbal. (Adresy místních CFE jsou k dispozici na stránce: <http://www.portaldaempresa.pt/CVE/pt/LojaEmpresa/#{2778A43C-CE7D-442E-89A8-2F02C47F45A2}>)

2. 360 EUR v případě, kdy předmětem činnosti společnosti jsou informační technologie, 300 EUR v ostatních případech.

3. Probíhá současně s krokem č.2.

2.2 Založení podniku

V nedávné době byly představeny nové možnosti založení podniku, které jsou řízeny agenturou AMA (*Agência para a Modernização Administrativa*):

1. *Empresa online* – možnost založení podniku přes internet, více informací k dispozici na: <http://www.portaldaempresa.pt/CVE/pt>
2. *Empresa na Hora* – možnost založit podnik během hodiny s náklady cca. 360 EUR, a to doručením požadovaných dokumentů do jedné ze zvláštních kanceláří.
Více na: http://www.empresanahora.pt/ENH/sections/EN_homepage

Tyto zjednodušené metody založení podniku nejsou zatím aplikované na všechny právní formy podniků a tak je stále nejvíce rozšířená tradiční metoda.

2.3 Registrace OSVČ

Všechny OSVČ se musí zaregistrovat k odvodu dani z příjmu, sociálnímu pojištění a registrovat se k odvodu DPH. Každý člověk mající v Portugalsku příjem obdrží identifikační číslo (*numero de contribuinte*) od místní daňové správy (*finanças*). Pro podrobnější informace se vyplatí kontaktovat místní obchodní komoru (*câmara de comércio*) případně radnici (*câmara*).

2.4 Založení pobočky nebo kanceláře

Zahraniční společnosti, které chtějí provozovat v Portugalsku obchodní činnost po dobu delší než je 1 rok, mají možnost založit v Portugalsku pobočku (*sucursal*) nebo stálou reprezentační kancelář (*escritório de representação*). Nejsou stanoveny žádné požadavky na velikost kapitálu pobočky. Příjmy pobočky podléhají snížené dani z příjmu právnických osob.

3 Daňový systém

Portugalský daňový systém z roku 1989 se zakládá na souboru daní státních a komunálních, přímých a nepřímých. Identifikační číslo plátce daně je možno získat na Generálním ředitelství daní (Ministerstvo financí) *Direcção Geral dos Impostos*: <http://www.dgci.min-financas.pt>. Identifikační číslo se označuje NIF (pro fyzické osoby), případně NIPC (pro právnické osoby). Zvláštní daňový režim platí pro ostrovy Madeiru a Santa Marii na Azorách, kde jsou svobodné obchodní zóny.

3.1 Přímé daně

Daň z příjmu fyzických osob (*Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Singulares — IRS*)

Sazby daně z příjmu fyzických osob:

Zdanitelný příjem (EUR)	Daňová sazba (%)
0 – 4.639	10,5
4.639 – 7.017	13
7.017 – 17.401	23,5
17.401– 40.020	34
40.020– 58.000	36,5
58.000 – 62.546	40
> 62.546	42

Daň z příjmu právnických osob (*imposto sobre o rendimento das pessoas colectivas — IRC*)

Od roku 2005 je stanovena na 26,5 % (z toho 1,5 % představuje místní daň). Na společnosti ze zón volného obchodu na Azorách a Madeiře se uplatňuje snížená sazba mezi 17,5 – 22,5 %. Sazba závisí na typu společnosti, a také na konkrétním roce, ve kterém byla společnost v zóně volného obchodu založena. Menší společnosti (společnosti s ročním příjmem nižším než 149.639,37 EUR) a pobočky mohou používat zjednodušený daňový systém, to znamená, že jejich příjmy z podnikání jsou zdaňovány sazbou 20 %, na ostatní příjmy se vztahuje sazba 45 %.

Místní daň z nemovitostí (IMI)

Tato daň je uvalena na nemovitosti v katastru dané obce. Sazby se pohybují mezi 0,2 – 2 % z hodnoty nemovitosti.

Daň z převodu nemovitostí

Základní sazba daně je stanovena na 6,5 % z ceny nemovitosti. Pokud se nemovitosti nenacházejí ve městě, je sazba stanovena na 5 %. Pokud má kupující sídlo v tzv. daňovém ráji, platí pro něj sazba ve výši 8 %.

Dědická a darovací daň

V Portugalsku není uvalována dědická či darovací daň.

3.2 Nepřímé daně

DPH (*Imposto sobre o Valor Acrescentado — IVA*)

V Portugalsku je základní sazba DPH stanovena na 21 %. Do snížené 12% sazby spadají např. služby restaurací a do 5% sazby základní potraviny a nealkoholické nápoje. Pro Azory a Madeiru platí redukované sazby 15 %, 8 % a 4 %. Daň se odvádí měsíčně, ale pokud je roční příjem nižší než 498.797,9 EUR, daň se odvádí čtvrtletně. Pokud je roční obrat nižší než 9 976 EUR, jsou příjmy od DPH osvobozeny.

Spotřební daně (*Imposto especial de consumo — IEC*) existují v Portugalsku následující:

- daň z minerálních paliv a plynu (*ISP*);
- daň z tabáku a tabákových výrobků;
- daň z lihovin — piva, vína, destilátů;
- daň z lihu (*ISA*);
- daň automobilová (*IA*).

3.3 Daňové povinnosti podniku jednotlivce

Povinné sociální pojištění pro osoby samostatně výdělečně činné

Osoby samostatně výdělečně činné si mohou vybrat mezi dvěma systémy plateb:

- Povinné příspěvky – 25,4 %
- Rozšířené příspěvky – 32 %

Osoby samostatně výdělečně činné si mohou jako základ pro výpočet sociálního zabezpečení vybrat konvenční plat založený na jedné z deseti kategorií indexovaných na

národní minimální mzdu (od roku 2007 index IAS). Z tohoto platu jsou pak placeny příspěvky na sociální zabezpečení. První kategorie koresponduje s národní minimální mzdou (resp. výší IAS) a 10. třída tvoří její dvanáctinásobek. Více informací na: <http://www.seq-social.pt/>

4 Zvyklosti pracovního trhu

Minimální věk zaměstnance je v Portugalsku stanoven na 16 let. Další podmínkou je dokončení povinné školní docházky, tato podmínka se ale nevztahuje na zaměstnance starší 18 let.

Pokud je pracovní smlouva vyhotovena písemně, musí obsahovat tyto náležitosti:

- Identifikační údaje zaměstnavatele
- Identifikační údaje zaměstnance
- Povolání zaměstnance
- Dobu trvání pracovního poměru
- Místo výkonu práce
- Výplata a případné benefity

4.1 Regulace pracovního trhu

Základní podmínky a zvyklosti pracovních vztahů

Oblast	Portugalská praxe
Zkušební doba	Smlouvy na dobu neurčitou — 90 dní pro většinu zaměstnanců, 180 dní pro zaměstnance na vysoce technicky náročných pozicích nebo s vysokou úrovní zodpovědnosti, 240 dní pro vysoce postavené manažery. Smlouvy na dobu určitou — 15 dní pro smlouvy kratší než 6 měsíců, 30 dní pro smlouvy přesahující 6 měsíců.
Pracovní doba	Pracovní doba nesmí překročit 40 hodin týdně, v případě kolektivní dohody lze denní pracovní dobu zvýšit až o 4 hodiny, toto navýšení nesmí měsíčně překročit 60 hodin. Zaměstnanci mají nárok na přestávku v práci v trvání 1 — 2 hodin a poskytnuté tak, aby zaměstnanci nepracovali v kuse déle než 5 hodin. Přesčasy jsou možné max. v rozsahu 2 hodin denně a max. 200 hodin v roce. Těhotným ženám nebo ženám, které mají dítě mladší než 12 měsíců, nemohou být přesčasy nařízeny. Pro odměnu za přesčasy jsou stanoveny následující příplatky k základní mzdě: <ul style="list-style-type: none"> • 50 % za 1. hodinu přesčasu, 75 % za celou 2. nebo započatou hodinu přesčasu, • 100 % za práci ve dnech pracovního klidu nebo ve státní svátek. Za práci v noci (22:00 – 06:00) náleží zaměstnanci příplatek ve výši 25 % k základní mzdě.

Oblast	Portugalská praxe
Placená dovolená	Zaměstnanci mají nárok na dovolenou v úhrnu min. 22 pracovních dní v případě, že pro daného zaměstnavatele pracují déle než 1 rok. Po 6 odpracovaných měsících mají zaměstnanci nárok na výběr dvou dní dovolené za každý odpracovaný měsíc až do max. výše 20 dní. Při pracovním poměru trvajícím méně než 6 měsíců má zaměstnanec nárok na dva dny dovolené za každý celý odpracovaný měsíc.
Výpovědní lhůta ze strany zaměstnavatele	Základní výpovědní lhůta ze strany zaměstnavatele je stanovena na 60 dní. V případě podniků o méně než 20 zaměstnancích je 90 dní. Pro vysoce technicky náročné pozice nebo pozice s velkou odpovědností je výpovědní lhůta stanovena na 180 dní a pro pracovníky na řídicích pozicích na 240 dní. Tyto lhůty mohou být kolektivními dohodami nebo i individuální pracovní smlouvou sníženy.
Další ustanovení	Minimální měsíční mzda pro rok 2008 je stanovena na 426 EUR.

Zdroj: EURES

4.2 Odvody za zaměstnance

Sociální pojištění v Portugalsku přináší zaměstnavateli povinnost odvádět 23,75 % z objemu hrubých mezd. Další 11,0 % je z příjmu strháváno zaměstnanci. Celkem tedy výše odvodů dosahuje 34,75 %.

5 Užitečné kontakty

Institut pro podporu investic a malého a středního podnikání

O Instituto de Apoio às Pequenas e Médias Empresas e ao Investimento — IAPMEI

Rua Rodrigo da Fonseca 73

1269-158 Lisboa

Tel: 213 836 000

Fax: 213 836 283

Web: <http://www.iapmei.pt/>

Centros de Formalidades das Empresas – CFE

Web: <http://www.cfe.iapmei.pt/>

Registo Nacional de Pessoas Colectivas

Web: <http://www.dgsi.pt/rnpc.nsf>

Inspektorát práce (*Inspecção-Geral do Trabalho*)

Praça de Alvalade, 11749 — 073 Lisbon;

Tel: (351) 21 792 45 00;

Fax: 21 316 32 49

Web: <http://www.igt.gov.pt/default.aspx>

Informace o systému sociálního pojištění v Portugalsku:

<http://www.seg-social.pt/>

Ministerstvo ekonomie a inovací (*Ministério da Economia e da Inovação*)

Av. da República 79, 1069 218 Lisbon

Tel: 21 791 16 00;

Fax: 21 791 16 04;

Web: <http://www.min-economia.pt/>

Ministerstvo zahraničního obchodu (*Ministério dos Negócios Estrangeiros*)

Largo do Rilvas, 1399 030 Lisbon;

Tel: (351) 21 394 60 00;

Web: <http://www.min-nestrangeiros.pt>

Ministerstvo životního prostředí a regionálního rozvoje

Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional

Rua de O Século, 51 — 1200-433 Lisbon;

Tel: 213 232 500;

Fax: 213 232 531;

Web: <http://www.maotdr.gov.pt>

6 Další informace

Agentura Invest in Portugal (*Agência Portuguesa de Investimento*):

<http://www.investinportugal.pt/CmsAPI/AICEP/index.html>

Systém Empresa na Hora:

http://www.empresanahora.mj.pt/ENH/sections/EN_homepage

6.1 Anglicky

Příručka o podnikání v Portugalsku od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_guide_portugal_121807.pdf

Stručný výklad daní od společnosti Deloitte:

http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/dtt_tax_highlight_portugal_123107%281%29.pdf

Příručka o podnikání v Portugalsku od společnosti UHY:

http://www.uhy.com/media/PDFs/doing_business_guides/Doing%20Business%20in%20Portugal.pdf

6.2 Česky

Velvyslanectví České republiky v Portugalsku

Embaixada da República Checa

Rua Pero de Alenquer, 14, Lisboa

1400-294

tel: 00351/21/3010487

fax: 00351/21/3010629

e-mail: lisbon@embassy.mzv.cz

web: <http://www.mzv.cz/lisbon>

Honorární konzulát České republiky v Portugalsku

Consulado Honorário da República Checa

Rua dos Arrendidos, Quinta dos Cisnes, Laborim de Baixo, Vila Nova de Gaia

4430-099

tel: 00351/252853351

fax: 00351/252859011

e-mail: porto@honorary.mzv.cz**Velvyslanectví Portugalské republiky**

Pevnostní 9, Praha 6

160 00

Tel: 257 311 230, 257 311 231

Fax: 257 311 234

Email: embport@mbox.vol.czWeb: <http://www.embportugal.cz>**Encyklopedie MZV**<http://www.mzv.cz/wwwo/mzv/encyklop.asp>**Business info**<http://www.businessinfo.cz/cz/clanky/portugalsko/1000793/>**Životní a pracovní podmínky v Portugalsku**http://portal.mpsv.cz/eures/prace_v_eu/zeme/portugalsko

Tento soubor vznikl jako součást projektu Aktualizovaná a rozšířená pravidla pro volný pohyb služeb a svobodu usazování v EU, ve spolupráci Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky a expertů z Centra pro regionální rozvoj ČR – Enterprise Europe Network (dříve Euro Info Centra Praha). Projekt byl podpořen odborem informování o evropských záležitostech Úřadu vlády České republiky. Publikace je rovněž k dispozici na vládním informačním portálu o EU <http://www.euroskop.cz> a v síti regionálních Eurocenter ve všech krajských městech.

Kolektiv autorů: Ing. Kateřina Joklová, Ing. Vladimír Kváča, Ph.D., Jana Kváčová, RNDr. Jitka Ryšavá, Bc. Jiří Šourek.

Tento soubor může být rozmnožován elektronicky nebo tiskem pouze v kompletní a nezměněné podobě a rozšiřován pouze bezúplatně. Nejnovější verzi tohoto souboru naleznete na stránkách Svazu obchodu a cestovního ruchu České republiky – <http://www.socr.cz> – v kategorii aktivity, v podkategorii publikace.

Toto je verze ze září 2008.

